

МОТИВАЦІЯ ДО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ЗВО В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

MOTIVATION FOR EDUCATION OF UNIVERSITY STUDENTS IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION AND THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Актуальність і значущість таких досліджень обумовлені глибокими структурними змінами в соціальному середовищі, зумовленими процесами цифрової трансформації освіти. Штучний інтелект (ШІ) постає не лише як технологічний інструмент, а як фактор зміни взаємодії між суб'єктами навчального процесу. Освіта дедалі більше функціонує як соціальний простір, у якому конструюється нова ідентичність здобувача, формується індивідуальна освітня траєкторія та змінюються джерела легітимності знань. У цьому контексті дослідження навчальної мотивації набуває особливої ваги, оскільки дозволяє не лише емпірично зафіксувати зміни, а й осмислити їх у координатах соціальних очікувань, ролей та нерівностей. Підтвердження чи заперечення гіпотез про вплив ШІ на навчальну мотивацію несе прикладну цінність для розробників освітньої політики, викладачів, а також для дослідників, які вивчають трансформацію освіти в умовах диджиталізації.

У статті досліджено особливості навчальної мотивації здобувачів вищої освіти в умовах цифровізації та використання технологій ШІ. Розглянуто, як частота застосування ШІ впливає на зміну навчальної мотивації, які чинники сприяють її зростанню або зниженню, а також як трансформуються традиційні методи навчання внаслідок цифрових змін. У дослідженні взяли участь 228 здобувачів бакалаврського та магістерського рівнів. Для збору та аналізу емпіричних даних застосовано кількісну методологію, зокрема кореляція Спірмена, критерій χ^2 , критерій Краскала-Уолліса та Уїлкоксона.

Результати показали наявність статистично значущого зв'язку між частотою використання ШІ та підвищенням мотивації, а також зростання рівня академічної успішності після інтеграції ШІ. Серед чинників, що позитивно впливають на мотивацію, найважливішим виявлено зручність і доступність освітніх ресурсів. Водночас тільки пізнавальна (внутрішня) мотивація («отримання знань») демонструє значущий зв'язок із підвищенням інтересу до навчання, тоді як інструментальні мотиви такого зв'язку не продемонстрували. Респонденти також визнають потенціал ШІ для заміни окремих елементів традиційного навчання, таких як доступ до матеріалів, індивідуалізація навчання та автоматизація оцінювання. Проте вплив ШІ на підвищення мотивації через інтерактивні методи залишається незначущим. Загалом трансформація методів навчання сприймається як позитивна, однак її вплив на глибину мотиваційну структуру здобувачів є обмеженим, що потребує подальших досліджень.

Ключові слова: цифровізація суспільства, фактор зміни взаємодії, штучний інтелект,

навчальна мотивація, трансформація навчання, статистичний аналіз.

The relevance and significance of such studies are due to profound structural changes in the social environment, caused by the processes of digital transformation of education. Artificial intelligence (AI) appears not only as a technological tool, but also as a factor in changing the interaction between the subjects of the educational process. Education increasingly functions as a social space in which a new identity of the learner is constructed, an individual educational trajectory is formed, and sources of legitimacy of knowledge change. In this context, the study of educational motivation acquires particular importance, since it allows not only to empirically record changes, but also to comprehend them in the coordinates of social expectations, roles, and inequalities. Confirmation or refutation of hypotheses about the impact of AI on educational motivation is of applied value for educational policy makers, teachers, and researchers studying the transformation of education in the context of digitalization. The article examines the features of the learning motivation of higher education students in the context of digitalization and the use of AI technologies. It examines how the frequency of AI use affects the change in learning motivation, what factors contribute to its growth or decline, and how traditional teaching methods are transformed as a result of digital changes. The study involved 228 undergraduate and graduate students. Quantitative methodology was used to collect and analyze empirical data, in particular, Spearman correlations, the χ^2 , Kruskal-Wallis, and Wilcoxon tests. The results showed a statistically significant relationship between the frequency of AI use and increased motivation, as well as an increase in the level of academic success after the integration of AI. Among the factors that positively affect motivation, the most important were found to be the convenience and accessibility of educational resources. At the same time, only cognitive (intrinsic) motivation ("gaining knowledge") demonstrates a significant relationship with increased interest in learning, while instrumental motives did not demonstrate such a relationship. Respondents also recognize the potential of AI to replace individual elements of traditional learning, such as access to materials, individualization of learning, and automation of assessment. However, the impact of AI on increasing motivation through interactive methods remains insignificant. In general, the transformation of learning methods is perceived as positive, but its impact on the deep motivational structure of learners is limited, which requires further research.

Key words: digitalization of society, interaction change factor, artificial intelligence, learning motivation, transformation of learning, statistical analysis.

УДК 378.147:004.8:316.6

DOI <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2025.74.10>

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

Нікон Н.О.

к.соціол.н., доцент,
доцент кафедри психології
та соціальної роботи
Національний університет
«Одеська політехніка»

Медведєва М.О.

к.пед.н., доцент,
завідувач кафедри інформатики
і інформаційно-комунікаційних
технологій
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини

Постановка проблеми. Сучасна вища освіта знає суттєвих трансформацій під впливом цифровізації та активного впровадження штучного інтелек-

ту (ШІ) в навчальний процес. Технологічні інновації відкривають нові можливості для індивідуалізації та оптимізації освітньої діяльності, проте водночас поро-

джують нові виклики, зокрема пов'язані з мотивацією до навчання. Якщо ШІ частково або повністю замінює традиційні методи викладання, це може істотно вплинути на внутрішню мотивацію здобувачів до навчання.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю глибшого розуміння як змінюється мотиваційна сфера здобувачів вищої освіти під впливом цифрових технологій, які чинники можуть посилювати або, навпаки, знижувати інтерес до навчання в умовах застосування ШІ, чи може зміна традиційних методів навчання змінювати навчальну мотивацію здобувачів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні дослідження підтверджують суттєвий вплив цифровізації та ШІ на освітній процес і навчальну мотивацію здобувачів вищої освіти, в різних ракурсах, фокус дослідників спрямований на розгляд аспектів застосування ШІ в освіті та академічну доброчесність – С. Паламар і М. Наumenко наголошують на необхідності етичного використання ШІ в межах принципів академічної доброчесності [6]. Подібну позицію поділяють дослідники ENAI, які розробили рекомендації для освітян щодо відповідального впровадження ШІ [11]. Праці І. Лубенець та інших підкреслюють важливість формування доброчесного освітнього середовища в умовах використання генеративних моделей [5].

Огляду міжнародного досвіду присвячені роботи Х. Кромптона і Д. Берка [8], а також І. Франсіса [10], які провели масштабні систематичні огляди використання ШІ у вищій освіті, вказуючи на потенціал технологій для персоналізації навчання. К. Малінка, М. Пересіні, А. Фірц, О. Гуйнак, Ф. Янус дослідили вплив ChatGPT на академічну успішність і самостійну роботу здобувачів [13]. Д. Байду-Ану, Л. Овусу Ансах окреслили як позитивні аспекти ШІ у навчанні, так і виклики, пов'язані з критичним мисленням та самостійністю здобувачів [7].

Можливості, ризики та етика використання ШІ розглянуті Майклом Р. Кінгом, він висвітлює проблему потенційного шахрайства при використанні ChatGPT, що актуалізує потребу в зміні підходів до оцінювання знань [12]. Українські дослідники зосереджуються на завданнях роз'яснення потенціалу ШІ та ризиках для якості освіти [1].

Щодо трансформації методів навчання, увагу привертають роботи О. Гриценчук, О. Кукліна, І. Іванова та Т. Боровик, вони акцентують увагу на зміні освітніх моделей через впровадження ШІ, описуючи нові дидактичні підходи та інтеграційні траєкторії [2; 4]. Р. Гуревич та інші вчені вказують на роль інтелектуальних технологій у модернізації системи управління ЗВО [3].

Таким чином, наукові джерела підтверджують, що використання ШІ в освітньому процесі значною мірою впливає на мотивацію здобувачів, стимулюючи як інтерес до навчання, так і виклики щодо самостійності, доброчесності та адаптації методів викладання. Це створює потребу в подальшому вивченні чинників, що детермінують зміни в навчальній мотивації здобувачів в умовах цифровізації.

Проблемна ситуація полягає в існуванні протиріччя між стрімким упровадженням ШІ в освітній процес і недостатньою вивченістю його впливу на навчальну мотивацію здобувачів, а також між потенційними перевагами ШІ у навчанні та ризиками витіснення традиційних педагогічних підходів.

Метою статті є дослідження навчальної мотивації здобувачів ЗВО в умовах цифровізації та використання ШІ. Відповідно до поставленої мети, сформульовано такі завдання дослідження: проаналізувати рівень навчальної мотивації здобувачів та її зв'язок із використанням ШІ; визначити чинники, що сприяють зростанню або зниженню інтересу до навчання в умовах застосування ШІ; дослідити погляди здобувачів щодо трансформації традиційних методів навчання внаслідок інтеграції ШІ в освітній процес; проаналізувати взаємозв'язок між трансформацією методів навчання із застосуванням ШІ та навчальною мотивацією здобувачів.

Методологія дослідження. Дослідження проведено у травні–червні 2024 року методом онлайн-опитування на платформі Google Forms. Анкета поширювалася через корпоративну електронну пошту. Вибіркова сукупність складала 228 здобувачів бакалаврського та магістерського рівнів Національного університету «Одеська політехніка». Обробка даних здійснювалися за допомогою статистичного програмного забезпечення SPSS із використанням статистичних методів (критерій Краскала-Уолліса, тест- χ^2 , тест Уїлкоксона, кореляція Спірмена.).

Виклад основного матеріалу дослідження. З метою систематизації емпіричних результатів та забезпечення послідовності аналізу виклад матеріалу структуровано відповідно до поставлених у дослідженні завдань. Кожен блок аналізує окремий аспект впливу цифровізації та використання штучного інтелекту (ШІ) на навчальну мотивацію здобувачів вищої освіти.

Перший блок описує результати аналізу у навчальній мотивації здобувачів вищої освіти у зв'язку з використанням технологій ШІ в освітньому процесі. Розглянуто, як частота застосування ШІ корелює з навчальною мотивацією. Для цього використано описову статистику та методи кореляційного аналізу.

У зв'язку з активною інтеграцією та популяризацією цифрових технологій та ШІ в освітньому процесі, за міркуваннями здобувачів ЗВО, значно підвищилася їх *ефективність навчання (75,9%)*, а також *підвищилося бажання навчатися у 41,2% здобувачів*. Відповідно було прослідковано, як змінювалася навчальна мотивація в залежності від частоти використання цифрових технологій, зокрема ШІ.

Дані спряженості, представлені на рис. 1, свідчать про наявність асоціації між частотою використання ШІ в освітньому процесі та змінами в навчальній мотивації здобувачів. Найбільш позитивні зміни у мотивації спостерігаються серед тих, хто використовує ШІ регулярно (щодня або кілька разів на тиждень), що може вказувати на потенціал ШІ як

засобу підвищення інтересу до навчання. Водночас майже половина опитаних не зафіксувала жодних змін, а 11,8% зазначили про зниження мотивації, що вимагає подальшого аналізу якісних аспектів впливу ШІ на освітнє середовище.

Для перевірки статистичної значущості виявленого зв'язку було проведено аналіз за допомогою кореляції Спірмена.

Результати свідчать про наявність помірного позитивного зв'язку між змінною «частота використання ШІ» та «рівень мотивації». Отримане значення $p = 0,261$ при $p < 0,001$ вказує на статистично значущий зв'язок. Таким чином, чим частіше здобувачі використовують інструменти ШІ у навчанні, тим вищу зміну у мотивації вони декларують.

Отже, проведений аналіз дозволяє підтвердити наявність статистично значущого зв'язку між частотою використання ШІ в освітньому процесі та суб'єктивними змінами в рівні навчальної мотивації здобувачів. Зв'язок є позитивним, хоча і помірним за силою. Тобто, чим частіше здобувачі користуються ШІ, тим більше вони схильні оцінювати свою мотивацію як зростаючу.

Другий блок присвячено аналізу чинників, що впливають на мотивацію до навчання в умовах застосування ШІ. Основними чинниками, на які

спирався аналіз стали: тип навчальної мотивації, фактори, що сприяють зростанню інтересу до навчання, самооцінка академічної успішності до та після початку активного використання ШІ.

Відповідно до типів навчальної мотивації було віднесено прагнення отримати знання (78,1%), бажання отримати диплом (66,7%), соціальні мотиви такі як спілкування (39%), матеріальний мотив – стипендія (36,8%) та зовнішні обставини, наприклад, відстрочка від мобілізації (17,5%).

Аналізуючи вплив типів мотивації на зміну інтересу до навчання після впровадження ШІ застосовано χ^2 -критерій незалежності Пірсона. За результатами було отримано дані, що представлено на рис. 2.

Представлені дані демонструють, що найвищий рівень змін пов'язаний із навчальною мотивацією «отримання знань» (11,0 та 23,7%), також відносно даного мотиву спостерігається найвища частка незмінного інтересу – 36,8, результати χ^2 -критерію Пірсона показали, що статистично значущий зв'язок між мотивацією «отримати знання» та зміною інтересу до навчання в умовах застосування ШІ, $\chi^2 = 13,454$; $p = 0,009$, відповідно це свідчить про те, що прагнення отримати знання як освітній мотив суттєво пов'язане зі зміною інтересу до навчання під впливом ШІ.

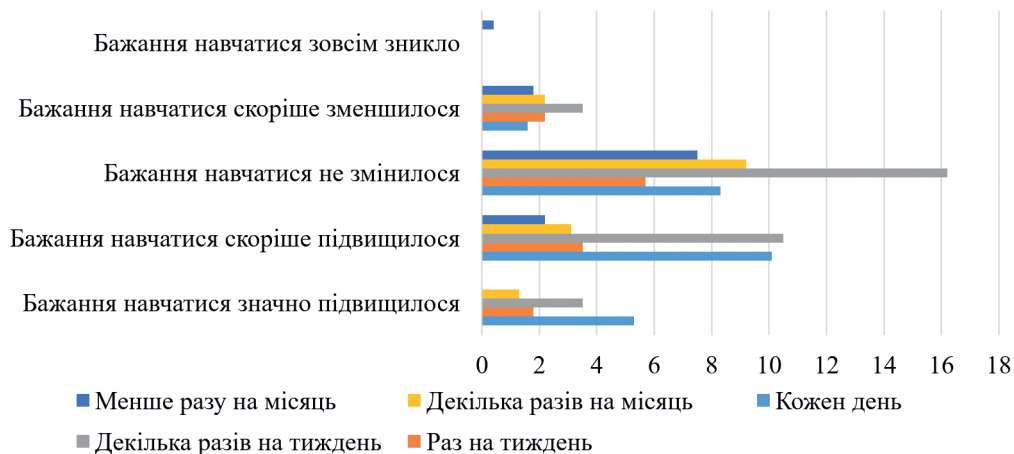
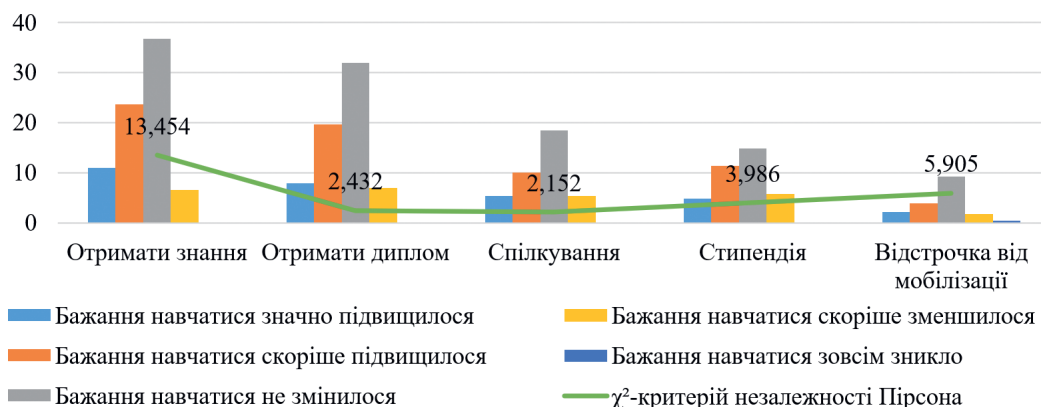

Рис. 1. Спряженості змін у навчальній мотивації та частоти використання цифрових технологій та ШІ (%)

Примітка: ступені свободи (df) = 4; $p < 0,05$

Рис. 2. Розподіл змін навчальної мотивації за провідними мотивами з аналізом χ^2 (%)

Щодо другого навчального мотиву «отримання диплому», найбільше респондентів вказали, що бажання навчатися не змінилося (32,0%) і лише 7,9% респондентів відчули значне підвищення інтересу. Статистично значущого зв'язку між мотивацією «отримати диплом» та зміною інтересу до навчання в умовах застосування ШІ не виявлено ($\chi^2 = 2,432$; $p = 0,657$), що свідчить про відсутність асоціації між зазначеними змінними в межах досліджуваної вибірки.

«Спілкування» як навчальний мотив отримав низький відсоток позитивних змін (5,3% – «значно підвищилося бажання навчатися»). Статистичний зв'язок між змінними незначущий ($\chi^2 = 2,15$; $p = 0,708$), тобто соціальний мотив не асоціюється зі змінами в інтересі.

Такий матеріальний мотив, як «стипендія» має легке підвищення мотивації у 11,4% випадків, а у 14,9% – без змін. Статистичного зв'язку не виявлено ($\chi^2 = 3,98$; $p = 0,408$), тож фінансова складова не спричиняє суттєвих змін інтересу.

Було прослідковано ще й зовнішній мотив «відстрочка від мобілізації», цей мотив має дуже низький рівень підвищення інтересу до навчання і він немає статистичного зв'язку ($\chi^2 = 5,90$; $p = 0,206$), що означає незначущість для змін у навчальній мотивації.

Отже, «отримання знань» це єдиний мотив, що має значущий вплив на зміну інтересу до навчання, інші мотиви – інструментальні – не демонструють впливу на зміну інтересу до навчання. Це підтверджує цінність внутрішньої мотивації в підтримці та підвищенні навчального інтересу, що узгоджується з теоріями самодетермінації [9].

Для перевірки статистично значущого впливу факторів, що сприяють зростанню інтересу до навчання на зміну навчальної мотивації в умовах використання ШІ, використано тест- χ^2 .

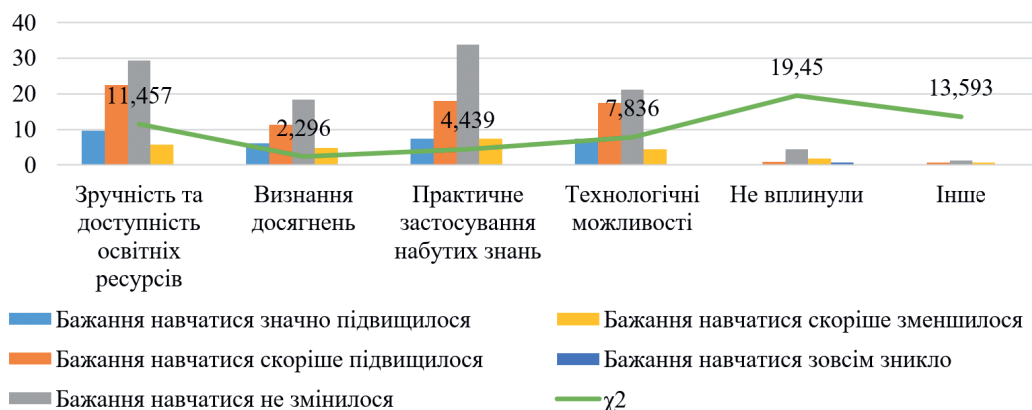
Згідно з аналізом, фактор «зручність та доступність освітніх ресурсів», пов'язаний із використанням ШІ, має статистично значущий вплив на зростання мотивації до навчання ($\chi^2 = 11,457$; $p = 0,022$), що свідчить про позитивний мотивацій-

ний ефект цього контекстуального фактора. Фактор «визнання досягнень» має незначущий зв'язок ($\chi^2 = 2,296$; $p = 0,682$) – мотиваційний вплив слабкий. Інші фактори – «технологічні можливості» ($\chi^2 = 7,836$; $p = 0,098$) чи «практичне застосування знань» ($\chi^2 = 4,439$; $p = 0,350$) демонструють тенденцію до позитивного впливу, однак їхній вплив не статистично значущий у межах цієї вибірки ($p > 0,05$). Також цікаво, що фактор «не вплинули» демонструє значущу відмінність ($p < 0,01$), що свідчить про окрему групу здобувачів, яких не мотивували жодні з перелічених факторів.

Таким чином, гіпотеза про те, що деякі зовнішні (контекстуальні) фактори, пов'язані із ШІ, позитивно впливають на навчальну мотивацію, отримала емпіричне підтвердження, зокрема в частині доступності та зручності освітніх ресурсів.

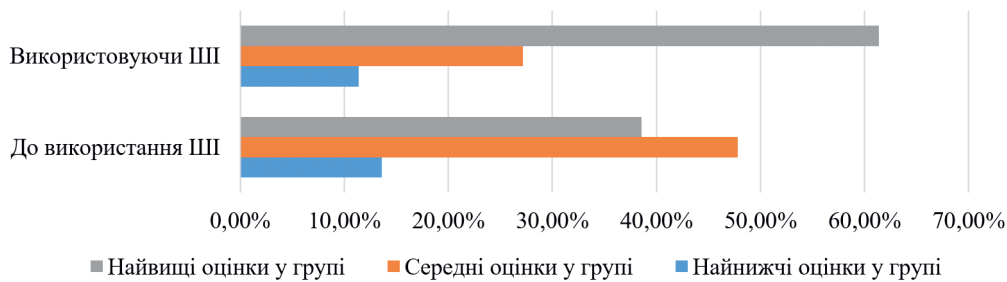
Серед чинників, що впливають на мотивацію до навчання в умовах застосування ШІ було названо самооцінку академічної успішності до та після початку активного використання ШІ. З метою виявлення можливих змін в академічній успішності здобувачів освіти до та після початку використання ШІ було проведено аналіз за допомогою критерію знакових рангів Уїлкоксона для двох пов'язаних вибірок. Отримане за критерієм Уїлкоксона значення ($Z = -6,607$; $p < 0,001$) вказує на статистично значущу різницю між рівнем академічної успішності до та після використання ШІ. Аналіз розподілу балів за 7-бальною шкалою показав зростання частки здобувачів із високими оцінками (6–7 балів) після початку використання ШІ. Тобто, успішність змінилася і якщо глянути на розподіл – вона покращилася, рис. 4.

За результатами дослідження було виявлено як загальну тенденцію підвищення мотивації при інтенсивному використанні ШІ, так і конкретний фактор («доступність ресурсів»), який позитивно впливає на навчальний інтерес здобувачів, при цьому рівень академічної успішності в умовах використання ШІ суттєво покращився. Можна стверджувати, що ШІ виступає інструментом підвищення навчальної мотивації, але його ефектив-

Примітка: ступені свободи (df) = 4; $p < 0,05$

Рис. 3. Вплив факторів, що сприяють зростанню інтересу до навчання на зміну мотивації навчатися в умовах використання ШІ (%)

Рис. 4. Самооцінка академічної успішності за 7-бальною шкалою свої (%)

ність зумовлена не лише фактом використання, а й тим, як саме він інтегрується в навчальний процес.

Третій блок зосереджено на вивченні поглядів здобувачів освіти на трансформацію традиційних методів навчання внаслідок інтеграції ШІ в освітній процес, а також на аналізі взаємозв'язку між цими змінами та рівнем їх навчальної мотивації.

Більшість респондентів вважають, що цифрові технології, зокрема ШІ, можуть частково або повністю замінити традиційні методи навчання, такі як лекції, практичні та семінарські заняття тощо (14,9 % – «так, повністю»; 58,3 % – «частково»). Водночас чверть опитаних здобувачів (26,8 %) не погоджуються з таким твердженням. Здобувачі, які позитивно оцінюють використання ШІ, частіше повідомляють про підвищення ефективності навчання і навпаки, серед тих, хто не вважає використання ШІ ефективним, переважають відповіді «частково» або «ні». Між використанням ШІ у навчальному процесі та суб'єктивною оцінкою ефективності навчання існує статистично значущий зв'язок ($\chi^2 = 12,937$; $p = 0,002$). Можна зробити висновок, що суб'єктивне сприйняття корисності ШІ у навчанні суттєво впливає на оцінку змін в ефективності освітнього процесу.

Відповідно до отриманих результатів, особливий інтерес становить те, у яких саме напрямках, на думку респондентів, ШІ може замінити традиційні методи навчання. Результати аналізу демонструють: найбільше респондентів (75%) вважають, що ШІ може забезпечити доступ до навчальних матеріалів у будь-який час і в будь-якому місці, що свідчить про його потенціал як інструменту для підвищення доступності освіти. Статистичний зв'язок між цією позицією та оцінкою здатності ШІ замінити традиційне навчання є значущим ($\chi^2 = 22,665$; $p < 0,01$). Більшість опитаних (57%) також вказали на здатність ШІ забезпечити більш ефективне індивідуалізоване навчання ($\chi^2 = 31,276$; $p < 0,01$), що свідчить про визнання адаптивних можливостей ШІ у навчальному процесі. Автоматизацію оцінювання та зворотного зв'язку як один із напрямів трансформації традиційного навчання за участі ШІ відзначили 45,6% респондентів ($\chi^2 = 16,287$; $p < 0,01$), що дозволяє розглядати його як реальну функцію інноваційних технологій у сфері освіти. Натомість, лише 41,2% респондентів пов'язують використання ШІ з підвищенням мотивації та залученням здобувачів освіти через інтерактивні ме-

тоди. У цьому випадку зв'язок не є статистично значущим ($\chi^2 = 3,099$; $p = 0,212$), що свідчить про обережне ставлення до цієї функції ШІ або потребу в її подальшій реалізації. Незначна кількість (7,9%) учасників опитування обрали варіант відповіді «інше», розподіл виявився статистично значущим ($\chi^2 = 50,811$; $p = 0,019$), що може свідчити про наявність додаткових, менш очевидних аспектів заміни традиційного навчання, які потребують подальшого вивчення.

За результатами проведеного аналізу можна стверджувати, що більшість здобувачів освіти визнають потенціал ШІ як засобу трансформації традиційних методів навчання. Найбільш значущими з точки зору респондентів є можливості ШІ щодо забезпечення доступу до навчальних матеріалів у зручний час і в будь-якому місці, а також створення умов для індивідуалізованого навчання та автоматизації оцінювання. Ці функції отримали статистично значущу підтримку, що вказує на їхню актуальність і затребуваність в освітньому процесі.

Водночас використання ШІ з метою підвищення мотивації та залучення здобувачів сприймається менш впевнено, про що свідчить відсутність статистично значущого зв'язку. Це вказує на обмежену ефективність таких інструментів у мотиваційній сфері.

Оцінюючи зв'язок провідних мотивів навчання (отримання знань, отримання диплому, спілкування, стипендія та відстрочка від мобілізації) із трансформацією традиційних методів навчання внаслідок інтеграції ШІ в освітній процес статистично значущого зв'язку не виявлено, що свідчить про те, що традиційні цілі навчання (отримання знань, диплому, стипендії) залишаються стабільними, незалежно від інновацій. Таким чином, можна зробити висновок, що використання ШІ не змінює головні мотиваційні орієнтири здобувачів, але радше впливає на форми, методи і зручність навчання, а не на його цілі. Загалом проаналізовані дані цього блоку дозволили розкрити поставлене завдання, що дає підстави для висновку – трансформація методів навчання внаслідок впровадження ШІ сприймається здобувачами як переважно позитивна, але її вплив на мотиваційну структуру здобувачів є обмеженим.

Висновки. У процесі дослідження було встановлено, що частота використання ШІ у навчальному процесі має помірно позитивний зв'язок із підвищенням навчальної мотивації здобувачів вищої освіти. Особливо важливим фактором, який ста-

тистично значущо впливає на мотивацію, є зручність і доступність освітніх ресурсів забезпечених завдяки цифровим технологіям. Разом із тим, лише пізнавальна мотивація, орієнтована на отримання знань, виявила тісний зв'язок зі зростанням інтересу до навчання під впливом ШІ, тоді як інструментальні мотиви (отримання диплому, стипендії чи соціальна взаємодія) залишилися нейтральними до технологічних змін.

Також було зафіксовано статистично значуще покращення академічної успішності після впровадження ШІ, що вказує на його ефективність як допоміжного інструменту в навчанні. Респонденти загалом визнають потенціал ШІ в трансформації окремих елементів традиційного навчання, зокрема через індивідуалізацію освітнього процесу, полегшений доступ до матеріалів та автоматизацію оцінювання. Проте використання ШІ для підвищення мотивації через інтерактивні методи поки не демонструє статистично підтвердженого ефекту.

Загалом результати свідчать про позитивне сприйняття трансформації освітнього процесу внаслідок впровадження ШІ, однак його вплив на глибинну мотиваційну структуру здобувачів залишається обмеженим. *Перспектива досліджень* полягає у подальшому аналізі впливу цифрових освітніх технологій, зокрема ШІ на внутрішню навчальну мотивацію студентської молоді.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бубнов І. В. Можливості та ризики використання штучного інтелекту в освітній сфері сучасної України. *Abstracts of XI International Scientific and Practical Conference*. Florence, Italy, November 27–29. 2023. P. 285–290. URL: https://www.researchgate.net/publication/391646120_MOZLIVOSTI_TA_RIZIKI_VIKORISTANNA_STUCNOGO_INTELEKTU_V_OSVITNIJ_SFERI_SUCASNOI_UKRAINI (дата звернення: 29.05.2025)
2. Гриценчук О. Використання штучного інтелекту в освіті: тенденції та перспективи в Україні та за кордоном. *Вісник кафедри ЮНЕСКО «НЕПЕРИВНА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА XXI СТОЛІТТЯ»*. 2024. Випуск 10. С. 152–161. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743864/1/123-Article%20Text-371-1-10-20241129%203.pdf?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 29.05.2025)
3. Гуревич Р., Коношевський Л., Коношевський О., Воевода А., Люльчак С. Інтеграція штучного інтелекту в сферу освіти: проблеми, виклики, загрози, перспективи. *Інформаційні технології та інноваційні методи навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2024. № 72. С. 171–186. URL: <https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/5647/5075> (дата звернення: 29.05.2025)
4. Куклін О., Іванова І., Боровик Т. Моделювання інтеграції штучного інтелекту в освітнє середовище. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2024. Том 103. № 5. С. 207–232. URL: https://www.researchgate.net/publication/385403908_MODELUVANNA_INTEGRACII_STUCNOGO_INTELEKTU_V_OSVITNE_SEREDOVISEMODELLING_ARTIFICIAL_INTELLIGENCE_INTEGRATION_INTO_EDUCATIONAL_ENVIRONMENT (дата звернення: 29.05.2025)
5. Лубенець І.Г. Культура академічної (не)доброочесності: «ціна питання». *Академічна доброчесність, відкрита наука та штучний інтелект: як створити доброчесне освітнє середовище: збірник есе програми підвищення кваліфікації / упорядники: А. Артюхов, М. Віхляєв, Ю. Волк*. 18 вересня-18 жовтня 2023 року. Львів-Торунь: Liha-Pres, 2023. С. 303–305. URL: <https://repository.knuba.edu.ua/server/api/core/bitstreams/eca09622-cea2-4275-a1e1-099201334c3b/content> (дата звернення: 29.05.2025)
6. Паламар С., Науменко М. Штучний інтелект в освіті: використання без порушення принципів академічної чесності. *Освітологічний дискурс*. 2024. №1 (44). С. 68–83. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/48609/1/Palamar_S_P_Naumenko_M_S_OD_2024.pdf (дата звернення: 11.02.2025)
7. Baidoo-Anu D., Owusu Ansah I. Education in the Era of Generative Artificial Intelligence (AI): Understanding the Potential Benefits of ChatGPT in Promoting Teaching and Learning. *Journal of AI*. 2023. № 7(1). P. 52–62. DOI: <https://doi.org/10.61969/jai.1337500> (дата звернення: 29.05.2025)
8. Crompton H., Burke D. Artificial intelligence in higher education: the state of the field. *Int J Educ Technol High Educ*. 2023. № 20(22). DOI: <https://doi.org/10.1186/s41239-023-00392-8> (дата звернення: 29.05.2025)
9. Deci E. L., Ryan R. M. The “what” and “why” of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*. 2000. № 11(4). P. 227–268. DOI: https://doi.org/10.1207/S15327965PLI1104_01 (дата звернення: 28.05.2025)
10. Francis E., Perpetua U., Yinka T., Bala M. Nchekwubemchukwu S., Modest K., Ouattara T. A comprehensive overview of artificial intelligence and machine learning in education pedagogy: 21 Years (2000–2021) of research indexed in the Scopus database. *Social Sciences & Humanities Open*. 2023. № 8(1). DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ssaho.2023.100655> (дата звернення: 29.05.2025)
11. Foltyniek T., Bjelobaba S., Glendinning I. ENAI Recommendations on the ethical use of Artificial Intelligence in Education. *Int J Educ Integr*. 2023. № 19 (12). DOI: <https://doi.org/10.1007/s40979-023-00133-4> (дата звернення: 11.02.2025)
12. King M.R., ChatGPT. A Conversation on Artificial Intelligence, Chatbots, and Plagiarism in Higher Education. *Cellular and Molecular Bioengineering*. 2023. № 16. P. 1–2. DOI: <https://doi.org/10.1007/s12195-022-00754-8> (дата звернення: 29.05.2025)
13. Malinka K., Peresíni M., Firc A., Hujnák O., Janus F. On the Educational Impact of ChatGPT: Is Artificial Intelligence Ready to Obtain a University Degree? *In Proceedings of the 2023 Conference on Innovation and Technology in Computer Science Education V. 1 (ITiCSE 2023)*. Association for Computing Machinery, New York, NY, USA, 2023. 47–53. DOI: <https://doi.org/10.1145/3587102.3588827> (дата звернення: 29.05.2025)